

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ

privind organizarea activității de expertiză
tehnică judiciară și extrajudiciară

În temeiul art.107 alin.(1) și (3) din Constituția
României și art.1 lit.M pct.1 din Legea nr.206/1999 privind
abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe,

GUVERNUL ROMÂNIEI emite următoarea
ORDONANȚĂ:

CAPITOLUL I

DISPOZIȚII GENERALE

Art.1 - Activitatea de expertiză tehnică judiciară și
extrajudiciară, precum și modul de dobândire a calității de expert
tehnic, se organizează și se desfășoară în condițiile prevăzute în
prezenta ordonanță.

Art.2 - Expertiza tehnică efectuată de experți sau de
specialiști în condițiile prevăzute de prezenta ordonanță din
dispoziția organelor de urmărire penală, a instanțelor judecătorești
sau a altor organe cu atribuții jurisdicționale, în vederea lămuriri
unor fapte sau împrejurări ale cauzei, constituie expertiză
tehnică judiciară.

Art.3 - Expertiza tehnică efectuată la cererea persoanelor fizice sau juridice cu privire la situații care nu au legătură nemijlocită cu activitatea judiciară constituie expertiză tehnică extrajudiciară.

Art.4 - (1) În scopul coordonării și îndrumării, din punct de vedere administrativ și metodologic, precum și al controlului activității de expertiză tehnică judiciară, în cadrul Ministerului Justiției funcționează Biroul central pentru expertize tehnice judiciare.

(2) În cadrul tribunalelor funcționează birouri locale pentru expertize judiciare tehnice și contabile.

Art.5 - Activitatea de expertiză tehnică se poate exercita la alegere, de către experții tehnici, individual sau în societăți comerciale constituite potrivit legii, care au ca obiect de activitate efectuarea de expertize tehnice.

Art.6 - Experții tehnici se pot constitui în asociații profesionale în condițiile legii.

CAPITOLUL II

CALITATEA DE EXPERT TEHNIC JUDICIAR

Art.7 - Calitatea de expert tehnic judiciar se dobândește pe bază de examen, cu respectarea condițiilor prevăzute la art.10.

Art.8 - Examenul de expert tehnic judiciar se organizează de Ministerul Justiției și are scopul de a verifica nivelul cunoștințelor viitorilor experți în specialitatea pentru care candidează, gradul de însușire a actelor normative referitoare la specialitatea respectivă, a dispozițiilor din codurile de procedură civilă și penală referitoare la expertiză și din alte acte normative care reglementează activitatea de expertiză tehnică judiciară, drepturile și obligațiile experților.

Art.9 - Examenul de expert tehnic judiciar și testarea profesională a specialiștilor care efectuează expertize tehnice

judiciare se organizează și se desfășoară potrivit regulamentului aprobat de ministrul justiției în termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe.

Art.10 - (1) Dobândește calitatea de expert tehnic judiciar persoana care îndeplinește următoarele condiții :

- a) este cetățean român și cunoaște limba română;
- b) are capacitate de exercițiu deplină;
- c) a absolvit studii superioare în specialitatea pentru care se prezintă la examenul de expert, dovedite cu diplomă;
- d) are un stagiu de cel puțin 5 ani în specialitatea în care a obținut diploma;
- e) este apt, din punct de vedere medical, pentru îndeplinirea activității de expert;
- f) nu are antecedente penale și se bucură de o bună reputație profesională și socială;
- g) a fost declarat reușit la examenul organizat în acest scop.

(2) Îndeplinirea condiției prevăzute la alin.(1) lit.e) trebuie dovedită, după promovarea examenului, cu certificat medical de sănătate, eliberat pe baza constatărilor făcute de comisia medicală constituită potrivit Legii pentru organizarea judecătorească.

Art.11 - (1) Persoana care îndeplinește condițiile prevăzute la art.10 este înscrisă în tabelul nominal al experților tehnici judicari întocmit, pe specialități și pe județe, de Biroul central pentru expertize tehnice judiciare.

(2) Calitatea de expert tehnic judiciar și specialitatea se dovedesc cu legitimația de expert eliberată de Biroul central pentru expertize tehnice judiciare din Ministerul Justiției.

(3) Tabelul nominal al experților tehnici judicari, cu datele de identificare, întocmit pe specialități și pe județe, în funcție de domiciliul acestora, se publică anual în Monitorul Oficial al României, Partea a IV-a și se transmite la birourile locale pentru expertize judiciare tehnice și contabile din cadrul tribunalelor.

Art.12 - Persoanele care au titlul de academician, profesor universitar sau conferențiar universitar, doctor docent ori doctor în științe tehnice pot dobândi calitatea de expert tehnic judiciar cu scutire de examen în ceea ce privește pregătirea de specialitate.

Art.13 - (1) În lipsa experților tehnici judiciari din specialitatea cerută, expertizele tehnice judiciare pot fi efectuate și de alți specialiști care nu au calitatea de expert tehnic judiciar, dacă îndeplinesc condițiile prevăzute la art.10 alin.(1) lit. a) - f).

(2) Persoanele prevăzute la alin.(1), selecționate de Biroul central pentru expertize tehnice judiciare, la propunerea instanțelor judecătorești, după testare, vor fi ținute într-o evidență nominală specială. Testarea specialiștilor se face prin interviu și constă din verificarea gradului de însușire a actelor normative referitoare la domeniul respectiv, a dispozițiilor din codurile de procedură civilă și penală cu privire la expertiză și din alte acte normative care reglementează activitatea de expertiză tehnică judiciară, drepturile și obligațiile experților.

(3) Lista nominală a specialiștilor selecționați, cu datele de identificare, întocmită pe specialități și pe județe, în funcție de domiciliul acestora, se comunică periodic birourilor locale pentru expertize judiciare tehnice și contabile.

Art.14 - (1) Persoana care a dobândit calitatea de expert tehnic judiciar sau de specialist, în condițiile prezentei ordonanțe, poate efectua expertize tehnice judiciare numai în specialitatea în care a fost atestat.

(2) Denumirea specialității expertizei tehnice judiciare este stabilită în Nomenclatorul specializărilor din învățământul superior, aprobat prin hotărâre a Guvernului.

Art.15 - Efectuarea expertizei tehnice judiciare dispusă de organele prevăzute la art.2 din prezenta ordonanță este obligatorie, ea neputând fi refuzată decât pentru motive temeinice.

Art.16 - (1) Salariații numiți experți tehnici judiciari beneficiază, la unitățile la care sunt încadrați, de timpul necesar pentru efectuarea expertizelor tehnice judiciare ce le-au fost încredințate.

(2) Pe timpul cât nu prestează muncă în calitate de salariat, datorită efectuării expertizei tehnice judiciare încredințate, expertul tehnic judiciar nu va primi salariu; el își păstrează însă pe tot acest timp celelalte drepturi conferite de calitatea de salariat.

CAPITOLUL III

REGULI PROCEDURALE PRIVIND EXPERTIZA TEHNICA JUDICIARA

Art.17 - Organul îndreptățit să dispună efectuarea expertizei tehnice judiciare numește expertul sau, după caz, specialistul, indică în scris, prin încheiere sau ordonanță obiectul expertizei și întrebările la care trebuie să răspundă acesta, stabilește data depunerii raportului de expertiză, fixează onorariul provizoriu, avansul pentru cheltuielile de deplasare, când este cazul, și comunică biroului local pentru expertize judiciare numele persoanei desemnate să efectueze expertiza.

Art.18 - Partea interesată are dreptul să solicite ca, pe lângă persoana numită în calitate de expert să mai participe, la efectuarea expertizei, pe cheltuielile sa și un expert sau specialist, nominalizat de ea, din categoria persoanelor prevăzute la art.11 - 14 din prezenta ordonanță.

Art.19 - În cazul în care pentru efectuarea expertizei dispuse, expertul trebuie să se deplaseze în altă localitate decât aceea în care domiciliază, acesta are dreptul la rambursarea cheltuielilor de transport, cazare și la plata diurnei potrivit dispozițiilor care reglementează aceste drepturi pentru salariații din instituțiile publice.

Art.20 - Suma stabilită drept onorariu provizoriu și avansul pentru cheltuielile de deplasare, când este cazul, se depun, în termen de 5 zile de la numirea expertului, de partea la cererea căreia s-a încuviințat efectuarea expertizei, în contul special al biroului local pentru expertize judiciare tehnice și contabile deschis în acest scop.

Art.21 - Raportul de expertiză cuprinde :

a) partea introductivă, în care se arată organul care a dispus efectuarea expertizei, data când s-a dispus efectuarea acesteia, numele și prenumele expertului sau specialistului, specialitatea acestuia, data întocmirii raportului de expertiză, obiectul acesteia și întrebările la care expertul sau specialistul urmează să răspundă, materialul pe baza căruia expertiza a fost efectuată și dacă părțile care au participat la aceasta au dat explicații în cursul expertizei;

b) descrierea operațiilor de efectuare a expertizei, obiecțiile sau explicațiile părților, precum și analiza acestor obiecții ori explicații pe baza celor constatate de expert sau specialist;

c) concluziile, care cuprind răspunsurile la întrebările puse și părerea expertului sau specialistului asupra obiectului expertizei.

Art.22 - Raportul de expertiză însoțit de nota de evaluare a onorariului, împreună cu decontul cheltuielilor de transport, cazare, diurnă sau altor cheltuieli necesare pentru efectuarea expertizei, dacă este cazul, se depun la biroul local pentru expertize judiciare tehnice și contabile, în vederea trimiterii la organul care a dispus efectuarea expertizei.

Art.23 - (1) Onorariul definitiv pentru expertiza tehnică judiciară se stabilește de organul care a dispus efectuarea expertizei, în funcție de complexitatea lucrării, de volumul de lucru depus și de gradul profesional sau științific al expertului sau specialistului.

(2) Plata onorariului și decontarea altor cheltuieli, când este cazul, cuvenite expertului sau specialistului, se fac numai prin biroul local pentru expertize judiciare tehnice și contabile.

Art.24 - (1) Dispozițiile art.15 - 23 din prezenta ordonanță se aplică și în cazul expertizei contabile judiciare.

(2) Expertizele contabile judiciare pot fi efectuate numai de experți contabili atestați în condițiile legii.

Art.25 - (1) Birourile locale pentru expertize judiciare tehnice și contabile vor reține o cotă de 10 % din onorariul stabilit pentru expertiza tehnică judiciară, pe care o vor vira, lunar, în contul Ministerului Justiției - Biroul central pentru expertize tehnice judiciare.

(2) Sumele reținute potrivit alineatului precedent se constituie și se utilizează ca venituri extrabugetare la dispoziția Ministerului Justiției - Biroul central pentru expertize tehnice, pentru :

a) cheltuieli privind organizarea, funcționarea, coordonarea, îndrumarea și controlul activității de expertiză tehnică judiciară;

b) organizarea examenului de expert tehnic judiciar și testarea specialiștilor;

c) organizarea și desfășurarea activității de perfecționare a pregătirii de specialitate a experților tehnici judiciari și a specialiștilor, prin cursuri, consfătuiri și simpozioane;

d) dotări cu mijloace de transport, echipament de tehnică de calcul și programe, mobilier de birou, aparate de telecomunicații fixe și mobile, birotică și alte dotări necesare desfășurării activității, precum și pentru întreținerea, reparațiile și plata eventualelor abonamente;

e) stimularea personalului din cadrul Biroului central pentru expertize tehnice judiciare, al birourilor locale pentru expertize judiciare tehnice și contabile, precum și a personalului din direcțiile de specialitate din Ministerul Justiției care participă la organizarea, funcționarea, coordonarea, îndrumarea și controlul activității de expertiză tehnică judiciară.

(3) În limita sumelor disponibile, veniturile prevăzute la alin.1 pot fi utilizate și pentru a asigura buna funcționare a

compartimentelor de specialitate din cadrul Ministerului Justiției și a instanțelor judecătorești și parchetelor.

(4) Modul de utilizare a sumelor constituite conform alin.(1), precum și detalierea cheltuielilor prevăzute la alin.(2) se vor stabili prin ordin al ministrului justiției.

(5) Disponibilitățile rămase la finele anului se vor reporta în anul următor pentru a fi cheltuite cu aceeași destinație.

(6) Evidența contabilă a sumelor prevăzute la alin.(1), precum și verificarea respectării destinației acestora, revin compartimentelor financiar-contabile din cadrul tribunalelor și Direcției Generale Economice, Investiții și Administrativ din Ministerul Justiției.

CAPITOLUL IV ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII DE EXPERTIZA TEHNICA EXTRAJUDICIARA

SECȚIUNEA I CALITATEA DE EXPERT TEHNIC EXTRAJUDICIAR

Art.26 - Calitatea de expert tehnic extrajudiciar se dobândește pe bază de examen, care are scopul de a verifica pregătirea de specialitate, nivelul cunoașterii actelor normative referitoare la specialitatea respectivă, precum și a prezentei ordonanței, de către candidați.

Art.27 - Organizarea examenului în vederea atribuirii calității de expert tehnic extrajudiciar și eliberarea legitimației de expert tehnic extrajudiciar revine ministerelor și altor instituții centrale, fiecare în domeniul său de specialitate, stabilit conform legii.

Art.28 - (1) Examenul de expert tehnic extrajudiciar se organizează și se desfășoară potrivit regulamentului elaborat de ministerele și instituțiile centrale abilitate.

(2) Regulamentul prevăzut la alin.(1) va fi elaborat în termen de 90 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe și se va publica în Monitorul Oficial al României.

Art.29 - (1) Dobândește calitatea de expert tehnic extrajudiciar persoana care îndeplinește condițiile prevăzute la art.10 alin.(1) și art.14 din prezenta ordonanță și a promovat examenul organizat potrivit art.27 și 28. Condiția minimă de stagiu în specialitate prevăzută la art.10 alin.(1) lit. d) poate fi majorată prin regulamentul elaborat potrivit art.28 alin.(2).

(2) Calitatea de expert tehnic extrajudiciar și specialitatea se dovedesc cu legitimația de expert eliberată de ministerul sau instituția centrală abilitată să organizeze examenul de expert tehnic extrajudiciar, în condițiile stabilite de prezenta ordonanță.

SECȚIUNEA II-A

EFFECTUAREA EXPERTIZEI TEHNICE EXTRAJUDICIARE

Art.30 - (1) Expertul tehnic judiciar poate efectua și expertize tehnice extrajudiciare, la solicitarea persoanelor fizice și juridice.

(2) Expertul tehnic extrajudiciar poate efectua numai expertize tehnice extrajudiciare, în specialitatea pentru care a fost atestat, la solicitarea persoanelor fizice și juridice.

Art.31 - (1) Relațiile expertului tehnic cu solicitantul expertizei tehnice extrajudiciare se stabilesc prin contract scris de prestări de servicii, semnat de ambele părți.

(2) Obligația calculării și vărsării impozitului aferent sumelor plătite cu titlul de onorariu de către persoanele juridice pentru expertizele tehnice extrajudiciare ce li s-au efectuat în condițiile prezentei ordonanțe revine acestora. Pentru onorariile încasate de la persoanele fizice, obligația stabilirii și virării

la buget a impozitului aferent, potrivit legii, revine expertului tehnic care a executat lucrarea individual, cu respectarea dispozițiilor legale privind impozitul pe venitul global.

CAPITOLUL V

ATRIBUTIILE BIROULUI CENTRAL PENTRU EXPERTIZE TEHNICE JUDICIARE SI ALE BIROURILOR LOCALE PENTRU EXPERTIZE JUDICIARE TEHNICE SI CONTABILE

Art.32 - Biroul central pentru expertize tehnice judiciare are următoarele atribuții :

a) coordonează, îndrumă și controlează din punct de vedere administrativ activitatea de expertiză tehnică judiciară;

b) întocmește și publică în Monitorul Oficial al României, tabelul nominal al experților tehnici judiciari, cu datele de identificare, pe specialități și pe județe și municipiul București, în funcție de domiciliul acestora, precum și modificările intervenite în cazul radierii unor experți tehnici judiciari;

c) întocmește și comunică birourilor locale pentru expertize judiciare tehnice și contabile listele nominale ale experților și specialiștilor care pot efectua expertize tehnice judiciare;

d) organizează desfășurarea examenului pentru atribuirea calității de expert tehnic judiciar și testarea specialiștilor;

e) întocmește și eliberează legitimația de expert tehnic judiciar în care se menționează numele, specialitatea și domiciliul expertului;

f) studiază practica de efectuare a expertizelor tehnice judiciare în vederea generalizării celor mai eficiente metode de efectuare a acestora;

g) organizează activitatea de perfecționare a pregătirii experților tehnici judiciari și a specialiștilor;

h) îndrumă metodologic și ia măsuri pentru îmbunătățirea calității expertizelor;

i) propune conducerii Ministerului Justiției folosirea

fondului de 10 %, potrivit dispozițiilor prezentei ordonanțe;

j) exercită atribuțiile date prin prezenta ordonanță privind stabilirea și sancționarea abaterilor săvârșite de experți tehnici judiciari.

Art.33 - Birourile locale pentru expertize judiciare tehnice și contabile au următoarele atribuții :

a) țin evidența experților tehnici judiciari și a experților contabili pe baza listelor publicate în Monitorul Oficial al României și comunicărilor primite de la Biroul central pentru expertize tehnice judiciare;

b) recomandă organelor prevăzute la art.2 experți sau specialiști care pot efectua expertize judiciare în condițiile prevăzute de lege;

c) urmăresc efectuarea la timp a expertizelor judiciare dispuse de organele în drept, sesizând Biroul central pentru expertize tehnice asupra întârzierilor produse din vina experților tehnici judiciari și a experților contabili;

d) asigură primirea rapoartelor de expertize și a deconturilor de cheltuieli ocazionate de efectuarea expertizelor judiciare. Verifică și vizează deconturile de cheltuieli pe care, împreună cu rapoartele de expertiză, le înaintează organelor care au dispus efectuarea expertizelor judiciare;

e) plătesc onorariile cuvenite experților tehnici judiciari, specialiștilor și experților contabili. Intocmirea lucrărilor financiar-contabile aferente activității de expertiză tehnică și contabilă revine compartimentelor financiar-contabile din cadrul tribunalelor;

f) acordă sprijin Biroului central pentru expertize tehnice judiciare din Ministerul Justiției în organizarea examenului de expert tehnic judiciar și în selecționarea specialiștilor;

g) întocmesc și trimit periodic Biroului central pentru expertize tehnice situații statistice referitor la dinamica efectuării expertizelor judiciare.

CAPITOLUL VI

RASPUNDERI ȘI SANCTIUNI

Art.34 - Neefectuarea expertizei tehnice datorită unor cauze imputabile sau efectuarea acesteia cu nerespectarea dispozițiilor legale atrage, după caz, răspunderea disciplinară, administrativă, civilă sau penală a expertului tehnic judiciar sau expertului tehnic extrajudiciar vinovat.

Art.35 - (1) Expertilor tehnici judiciari vinovați de abateri comise în exercitarea activității de expert li se pot aplica, de către Biroul Central pentru expertize tehnice judiciare, în raport cu gravitatea abaterii săvârșite, următoarele sancțiuni disciplinare:

- a) avertisment scris;
- b) suspendarea dreptului de a efectua expertize tehnice judiciare pe o perioadă de la 3 luni la un an;
- c) retragerea calității de expert tehnic judiciar.

(2) În situația în care împotriva expertului tehnic judiciar este pusă în mișcare acțiunea penală, se dispune suspendarea dreptului de a efectua expertize tehnice, până la soluționarea definitivă a cauzei.

(3) Împotriva sancțiunii disciplinare aplicate, expertul poate face plângere în termen de 15 zile de la comunicare. Plângerea făcută în termen suspendă executarea sancțiunii.

(4) Plângerea se rezolvă în termen de 30 de zile de la înregistrare de către ministrul justiției sau de către un împuternicit anume desemnat de acesta.

(5) Hotărârea ministrului justiției poate fi atacată la instanța de contencios administrativ competentă, potrivit legii.

(6) Hotărârea instanței este definitivă.

(7) Sancțiunea rămasă definitivă va fi comunicată de Biroul Central pentru expertize tehnice judiciare, biroului local pentru expertize judiciare tehnice și contabile în evidența căruia se află expertul tehnic judiciar sancționat, în termen de 15 zile.

Art.36 - (1) Abaterile săvârșite de experții tehnici extrajudiciari și sancțiunile disciplinare ce li se pot aplica vor fi stabilite prin regulamentul prevăzut la art.28 alin.(2).

(2) Cercetarea și aplicarea sancțiunilor pentru abaterile prevăzute la alin.(1) revin compartimentelor de specialitate din cadrul ministerului sau instituției centrale în evidența cărora se află expertul tehnic extrajudiciar.

CAPITOLUL VII

DISPOZIȚII

TRANZITORII ȘI FINALE

Art.37 - Persoanele care au dobândit calitatea de expert tehnic în condițiile Decretului nr.79/1971 privind expertiza contabilă și expertiza tehnică sau în baza altor acte normative își păstrează această calitate dacă îndeplinesc condițiile prevăzute la art.10 alin.(1) lit. a) - f) din prezenta ordonanță.

Art.38 - (1) Experții tehnici judiciari pot solicita radierea lor din evidența experților. Cererile vor fi adresate Biroului central pentru expertize tehnice judiciare din Ministerul Justiției.

(2) Radierea din evidență a experților tehnici judiciari se dispune din oficiu, de către Biroul central pentru expertize tehnice judiciare, în caz de deces, în cazul în care au devenit inapți din punct de vedere medical pentru îndeplinirea activității de expert, precum și în urma condamnării definitive pentru săvârșirea unei infracțiuni intenționate, de natură să aducă atingere prestigiului profesiei.

Art.39 - Radierea din liste a experților tehnici extrajudiciari se dispune de către ministerele sau instituțiile centrale în evidența cărora se află, pentru motivele prevăzute la art.38.

Art.40 - Prevederile prezentei ordonanțe referitoare la expertiza tehnică judiciară se completează cu dispozițiile privind expertiza din Codul de procedură civilă, sau, după caz, din Codul de procedură penală, în măsura în care prin această ordonanță nu se dispune altfel.

Art.41 - Dispozițiile prezentei ordonanțe nu sunt aplicabile când expertiza urmează a fi efectuată de un serviciu medico-legal, de Institutul Central de Expertize Criminalistice sau de un laborator de expertiză criminalistică, precum și de orice alt institut de specialitate.

Art.42 - Pe data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe se abrogă Decretul nr.79/1971 privind expertiza contabilă și expertiza tehnică, publicat în Buletinul Oficial nr.32 din 16 martie 1971, cu modificările ulterioare.

PRIM-MINISTRU,

Mugur Isărescu

Mugur Isărescu

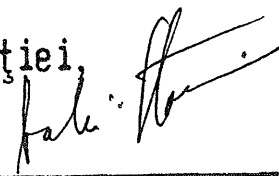
București, 21 ianuarie 2000

Nr. 2

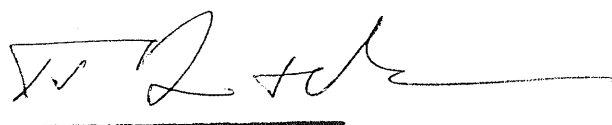
-Continuare verso-

CONTRASEMNEAZA :

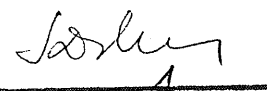
- Ministru de stat, ministrul justiției,
Valeriu Stoica

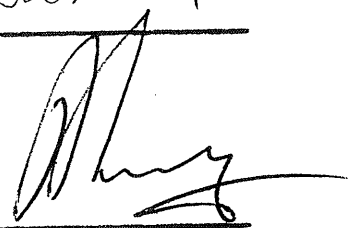
- Ministrul finanțelor,
Decebal Traian Remeș

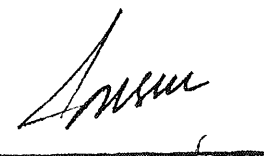
- Ministrul muncii și protecției sociale,
Smaranda Dobrescu

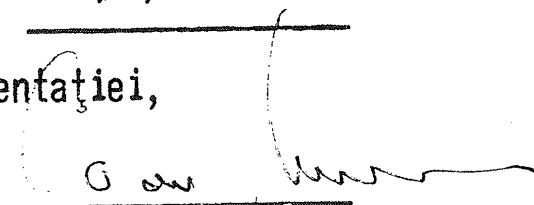
- Ministrul industriei și comerțului,
Radu Berceanu

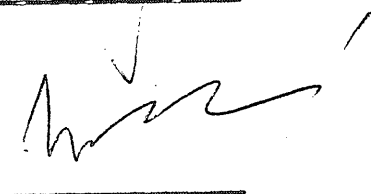
- Ministru de interne,
Constantin Dudu Ionescu

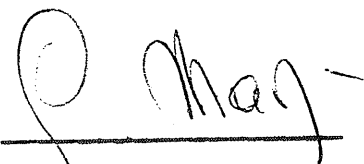
- Ministrul agriculturii și alimentației,
Ioan Avram Mureșan

- Ministrul lucrărilor publice și
amenajării teritoriului,
Nicolae Noica

- Ministrul educației naționale,
Andrei Marga

- Ministrul culturii,
Ion Caramitru

